

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

9/2021

**Euroopan
kuurosokeiden päivän
tunnelmia**

**Yhdistyksen toiminnan
muutoksia vuonna 2022**

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Euroopan kuurosokeiden päivä toi kutsuvieraita Toimintakeskukselle	4
Voimavaroja vahvistavan toiminnan rahoitus ja toiminta muuttuvat.....	6
Virtuaaliset ICT-torit.....	7
Kela valitsi kuulonnäkövammaisten kuntoutuksen palveluntuottajat.....	8
Nuoret aikuiset miehet kurssilla Kiipulassa	10
Mitä eroa on STEA-kursseilla ja Kelan kuntoutuksella?	12
Järjestöyöntekijä esittäytyy	14
Jäntti ja Isaksson SM-mitaleille	15
Pyörällä halki Suomen	16
Sote-palvelut hyvinvointialueiden vastuulle	18
Kommunikaatiopalvelut 20 vuotta	19
Viittojien kerhon yllätysten päivä Erätuvalla	20
Suomen Kuurosokeat ry 50 vuotta: Olavi Eira muistelee.....	22
Ilmoitukset.....	24

Etukansi: Euroopan kuurosokeiden päivän juhlavastaanotto. Kuvassa vasemmalta Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen, talous- ja hallintopäällikkö Janika Lanne ja Vanhustyön keskusliiton toiminnanjohtaja Anni Lausvaara. Kuva: Jaakko Evonen

Takakansi: Kurssilaisia metsäretkellä. Kuva: Lasse Laht

Tuntosarvi

47. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Heidi Häyrynen

Päätoimittaja

Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Lue-tus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuuroso-
keat.fi

Toimiston aukioloaika

ma-pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilta www.kuurosokeat.fi.

Yhdistys muutosten keskellä

Yhdistys on juhlinut 50-vuotista taivaltaan merkittävien muutosten keskellä. Slogan "yksilöllisiä kohtaamisia" on ollut koetuksella. Kohtaaminen on ollut välillä hankalaakin, kuurosokeiden kommunikaatiotavat usein edellyttävät lähellä oloa. Korona on säädellyt jokapäiväistä elämää. Kokoon-tumisia on ajoittain rajoitettu. Koronan osalta vihdoinkin alkaa helpottamaan.

Myös muita haasteita on. STEA on päättänyt, että Voimavaroja vahvistavaa toimintaa ei enää jatkossa rahoiteta STEAn toimesta. Helsingin ja Tampereen Toimintapäivien rahoitus pienenee ja toiminta supistuu. Kerhohen rahoitusta joudutaan miettimään uudestaan, ja monet valtakunnalliset tapahtumat pitää järjestää uudella tavalla. Monille kuurosokeille nämä tapahtumat ovat olleet hyvin merkittäviä. Toiminta ei lopu, mutta muutoksia tulee. Näistä parhaan tiedon saa Toimintakalenterista ja muista yhdistyksen viestintäkanavista.

Toinen muutos tapahtuu kuntoutuksessa. Yhdistys on tuottanut kuurosokeiden kuntoutuspalveluja yli 30 vuotta. Viimeiset kymmenen vuotta Kelalle tuotetut palvelutuotteet on kilpailutettu määräväleihin.

Palveluntuottaja joutuu tekemään työtä muutaman vuoden jaksoissa ja jännittämään miten kilpailutuksessa käy. Nyt Suomen Kuurosokeat ry tuottaa aikuisten kuulonäkövammaisten harkinnanvaraista kuntoutusta 2023 vuoden loppuun ja lasten ja nuorten kuulonäkövammaisten vaativaa yksilökuntoutusta 2024 loppuun. Tarjouskilpailussa vuosille 2022–2024 aikuisten vaativan kuntoutuksen osaaminen yhdistyksellä kyllä riitti, mutta Kuulo-Auris tarjosi palvelua edullisemmin, ja se on nyt palveluntuottajana seuraavan sopimuskauden. Suomen Kuurosokeat ry jatkaa täydellä panoksella kahdella tärkeällä KELA-palvelutuotteella ja toivottaa Kuulo-Aurikselle onnea tässä vaativassa ja kuurosokeille tärkeässä tehtävässä.

Kaiken keskellä silti iloitsen juhlavuodesta ja tulevaisuudesta. Aina ei ole tärkeää mitä puuttuu vaan mitä on. Pidetään huolta toisistamme, pidetään yhdistys näkyvillä ja aloitetaan rohkeasti uusi vuosikymmen yhdistyksen toiminnassa.

Risto Hoikkanen, toiminnanjohtaja ■

Euroopan kuurosokeiden päivä toi kutsuvieraita Toimintakeskukselle

Teksti ja kuvat: Jaakko Evonen

Euroopan kuurosokeiden päivää vietettiin 22. lokakuuta. Se tunnetaan myös Euroopan Kuurosokeiden Liiton (EDbU) perustamispäivänä. Samalla juhlittiin 50 vuotta täyttävää Suomen Kuurosokeat ry:tä.

Kuurosokeiden Toimintakeskuksella oli avointen ovien tilaisuus kutsuvieraille. Järjestö sai huomionsoituk-
sia useilta tahoilta, kuten esimerkik-
si Tampereen kaupungilta, Näkövam-
maisten liitolta ja Kuurojen Liitolta.

Tapahtumassa kuultiin puheita ja tu-
tustuttiin eri esittelypisteisiin. Nähtä-
villä oli esimerkiksi näkövammaisten

**Toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen vastaanotti Tampereen kaupungin sosiaali-
työn edustajat, Leena Köykän ja Visa Takalan.**

shakkia, kuurosokeiden käsitöitä, ICT-apuvälineitä ja tietoa kommunikoinnista. Tarjolla oli kahvit leivoksineen. Nostalgiaakin koettiin, kun valkokankaalla pyöri kuurosokeiden Teatteri Törmäyksen esityksistä vanhoja tallenteita.

Illalla Tampereen kaupunki järjesti juhlavastaanoton Raatihuoneella yhdistyksen yhteistyökumppaneille. Illan isäntänä toimi apulaispormestari **Pekka Salmi**. ■

Yläkuva: ICT-kouluttaja Anne Metsäpuro esittelemässä matkapuhelimen apuohjelmia. Esitelyä seuraa Kuuloliiton toiminnanjohtaja Sanna Kaijanen.

Keskimmäinen kuva: Kuurojen Liiton toiminnanjohtaja Markku Jokinen viittoo Aarne Pirkolan kanssa.

Kaupasta löytyi tuliaisiksi kuurosokeiden käsitöitä. Kuvassa oikealla Outi Lehtinen ja vieressä Maila Mehtälä Retinasta.

Voimavaroja vahvistavan toiminnan rahoitus ja toiminta muuttuvat

Voimavaroja vahvistavan toiminnan STEA-rahoitus päättyy vuonna 2021. Siihen kuuluvat Helsingin ja Tampereen Toimintapäivät sekä kerho- ja leiritoiminta.

Toimintapäivien opintopiirit toimintaa Helsingissä ja Tampereella on tarkoitus jatkaa myös ensi vuonna, mutta ei yhtä laajana kuin aiemmin. Suomen Kuurosokeat ry on hakenut kaupungeilta avustuksia. Lisäksi järjestön hallitus on myöntänyt rahastosta tukea toiminnan jatkamiseksi.

Leiritoimintaa pyritään edelleen jatkaamaan STEA-rahoituksella. Se on yhdistetty osaksi kurssitoimintaa (entinen sopeutumisvalmennus). Kerhotoiminnan rahoitusta käsitellään hallituksen lokakuun kokouksessa.

Työntekijöiden tehtäväkuviin tulee muutoksia ja muun rahoituksen järjestyessä on mahdollista palkata myös määräaikaista työntekijöitä järjestämään toimintaa. ■

Helsingin Toimintapäivät on järjestänyt kuurosokeille ulkoilutapahtumia. Kuva: Anita Palo.

Virtuaaliset ICT-torit

**Teksti: Marko Vainioma,
ICT-päällikkö**

Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-palvelu järjesti perjantaina 8.10. toisen virtuaalisen ICT-torin, jossa käsiteltiin muun muassa uutta Windows 11 käyttöjärjestelmää. Ensimmäinen virtuaalinen ICT-tori järjestettiin huhtikuussa 2021. Näistä saadun positiivisen palautteen johdosta päätimme ottaa tämän uuden tapahtuman pysyväksi toimintamuodoksi vuodesta 2022 eteenpäin.

Virtuaalinen ICT-tori järjestetään verkossa käyttäen Teams-ohjelmaa, johon kaikki tietokoneen tai mobiililaitteiden käyttäjät voivat osallistua kutsun saatuaan. Tapahtumassa käytetään myös koneellista kirjoitustulkkausta, mutta viittomakielistä yleis-tulkkausta ei tarjota, vaan tulkkia tarvitsevat osallistujat tilaavat tulkin itse.

Tapahtuman tavoitteena on jakaa tietoa esimerkiksi uusimmista apuvälineistä, käyttöjärjestelmistä ja laitteista sekä toimia vapaamuotoisena keskustelupaikkana kuurosokeiden

asiakkaiden ja ICT-palvelun työntekijöiden välillä. Tulevaisuudessa tavoitteemme on järjestää kuusi virtuaalista ICT-toria vuosittain ja toivomme näihin mahdollisimman suurta osallistujamäärää. Otamme vastaan ehdotuksia sellaisista aihealueista, jotka ovet teidän, ICT-palvelujen asiakkaiden, mielestä erityisen kiinnostavia tai ajankohtaisia.

Virtuaaliset ICT-torit eivät korvaa perinteistä fyysistä ICT-tori-tapahtumaa, vaan niitä järjestetään myös tulevaisuudessa, jolloin apuvälinetoimittajat pääsevät esittelemään uusimpia apuvälineitä. ICT-toreja pyritään järjestämään mahdollisimman kattavasti eri puolella Suomea, mutta tapahtumien määrä on kuitenkin vuositasolla varsin rajoitettu suurten kustannusten takia.

Ensi vuonna tavoitteenamme on järjestää kaksi ICT-tori-tapahtumaa, joista toinen pidetään viikonlopputapahtumana ja suunnataan nuorille ja nuorille aikuisille. Järjestämiskaipa- kalle on Toimintakeskus Tampereella. Toisen tapahtuman järjestämiskaipa- kakuntaa ei ole päätetty ja otammekin vastaan ehdotuksia. ■

Kela valitsi kuulonäkövammaisten kuntoutuksen palveluntuottajat

Teksti: Heidi Häyrynen

Kela on tehnyt hankintapäätökset henkilöasiakkaille järjestettävää vaativan lääkinnällisen yksilökuntoutuksen suomenkielisestä palvelusta. Kela kilpailutti lapsen ja nuoren kuulonäkövammojen moniammatillisen yksilökuntoutuksen sekä aikuisen kuulonäkövammojen moniammatillisen yksilökuntoutuksen.

Hankinnat tehtiin sopimuskaudelle 1.11.2021–31.12.2024. Kela varasi myös oikeuden jatkaa sopimusta yhden vuoden optiolla vuodelle 2025. Kuntoutukset toteutetaan valtakunnallisena palveluna 1.1.2022–31.12.2024.

Kela toteutti kilpailutuksen avointa hankintamenettelyä käyttäen. Kaikki hankinnasta kiinnostuneet soveltuvuusvaatimukset täyttävät palveluntuottajat saivat jättää määräaikaan mennessä tarjouksen. Tarjouksen jätti myös Suomen Kuurosokeat ry.

Kela asettaa kuntoutuspalveluille pakolliset vähimmäisvaatimukset, joiden avulla se varmistaa, että palveluiden

laatutaso on korkea. Laatu määritellään muun muassa palveluiden sisältövaatimuksissa ja henkilöstön ja palveluntuottajan kokemusvaatimuksissa. Kela valitsi tarjouksista kokonaistaloudellisesti edullisimmat.

Lasten ja nuorten kuntoutus

Kela valitsi kuulonäkövammaisten lasten ja nuorten vaativan lääkinnällisen moniammatillisen yksilökuntoutuksen palveluntuottajaksi kilpailutuksessa Suomen Kuurosokeat ry:n sopimuskaudelle 1.11.2021–31.12.2024.

Aikuisten kuntoutus

Kela valitsi aikuisten kuulonäkövammaisten vaativan lääkinnällisen moniammatillisen yksilökuntoutuksen palveluntuottajaksi kilpailutuksessa Kuulo-Auris Oy:n sopimuskaudelle 1.11.2021–31.12.2024.

Suomen Kuurosokeat ry täytti palveluntuottajalta vaaditut kriteerit, mutta ei tullut valituksi, koska Kuulo-Auris Oy tarjosi palvelua edullisemmin.

– Emme suureksi tappioksemme saaneet Kelan aikuisten kuulonäkövammaisten vaativaa lääkinnällistä moniammatillista yksilökuntoutusta.

Tilanne on harmillinen Suomen Kuurosokeat ry:lle. Yhdistyksellä on pitkä osaaminen ja hyvät tilat sekä asiakkaiden vahva luottamus aikuisten kuntoutuksen tuottajana, yhdistyksen toiminnanjohtaja **Risto Hoikkanen** sanoo.

– Vuonna 2021 aloitetut aikuisten kuulonäkövammaisten vaativan lääkinnällisen moniammatillisen yksilökuntoutuksen kuntoutuspäätökset toteutetaan kuitenkin loppuun vuoden 2022 puolella Kuurosokeiden Toimintakeskuksella.

Kelan kuntoutuspalvelut Suomen Kuurosokeat ry:ssä tulevina vuosina

Vuonna 2022 Suomen Kuurosokeat ry:n kuntoutuspalveluna jatkuu lapsen

ja nuoren kuulonäkövammojen moniammatillinen yksilökuntoutus.

Lisäksi jatkuu aikuisten harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus, sillä Kela käyttää harkinnanvaraisesta kuntoutuksesta 2023 optiovuoden. Sopimus on voimassa 31.12.2023 asti. Harkinnanvaraisessa kuntoutuksessa ei ole ikärajaa.

– Mikäli olet aikuinen ja haluat hakea yksilökuntoutukseen Suomen Kuurosokeat ry:lle, kuntoutusta voi hakea harkinnanvaraisena Kelalta, Hoikkanen kannustaa.

Miten hakeutua kuntoutukseen?

– Kuntoutukseen kannattaa hakeutua, jos elämäntilanteessa on tapahtunut muutos, esimerkiksi kuulon tai näön tilanne on heikentynyt ja arjessa toimiminen on haasteellista.

– Kuntoutustarpeen voi ottaa esille sairaalan kuntoutusohjaajan tai hoitavan lääkärin kanssa. Neuvoa saa myös Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijoilta.

– Kuntoutushakemusta varten tarvitaan kuntoutussuunnitelma tai

lääkärin B-lausunto. Lasten ja nuorten vaativaa lääkinnällistä yksilökuntoutusta haetaan Kelan lomakkeella KU 104. Aikuisten harkinnanvaraista moniammatillista yksilökuntoutusta haetaan Kelan lomakkeella KU 132. Kuntoutushakemus liitteineen lähetetään Kelaan.

Lisätietoa Suomen Kuurosokeat ry:n sivuilta. ■

Nuoret aikuiset miehet kurssilla Kiipulassa

Teksti: Mika Riikonen

Nuoret aikuiset miehet toimintakykyä muutoksessa -kurssi pidettiin Kiipulan koulutus- ja kuntoutuskeskuksessa syys-lokakuun vaihteessa.

Kurssilaiset pääsivät tiistaina alkuinformaation ja tiloihin tutustumisen jälkeen kokeilemaan sisäcurlingia Kiipulan liikuntasalilla. Välineinä olivat curling-kivet. Keskellä liikuntasalin lattiaa oli merkitty plus-merkki ja ympyrä, jonka sisälle kiviä yritettiin saada, että saatiin pisteitä.

Keskiviikkona psykologi **Tiina Pihlajamäki** piti luennon aiheesta "Itsetunto ja kaverisuhteet". Luennolla käsiteltiin

myös pelkoa ja jännitystä arkielämässä esimerkiksi työhaastattelussa ja trefeillä. Luennoilta sai käytännön vinkkejä, miten säädellä jännitystä ja pelkoa.

Kurssin kohokohtana oli retki panssarimuseoon. Siellä oli esillä runsaasti harvinaista panssarivaunu- ja panssaritorjuntakalustoa. Museossa on maailman vanhin ranskalainen panssarivaunu Renault FT Modéle, jolla on ikää 114 vuotta ja joka on Puolustusvoimien ensimmäinen panssarivaunu. Opas kertoi paljon eri ikäisten panssarivaunujen ominaisuuksista ja historiaa. Kurssilaiset kuuntelivat tarkkana ja innokkaina sekä esittivät kysymyksiä. Esillä oli myös esineistöä univormuista Mannerheimin vapaudenristeihin. Pääsimme myös tutustumaan uudempaan

Ulkoiluretkeen kuului ohjattuja jumppatuokioita. Kuva: Lasse Laht.

panssarikalustoon, kiipeämään joidenkin panssarivaunujen päälle ja meistä otettiin hienoja kuvia.

Torstaina ICT-päällikkö **Marko Vainio** kertoi etäyhteydellä yhdistyksen tieto- ja viestintäteknologian tietopalveluista. Fysioterapeutti **Niina Henttonen** kertoi stressihallinnasta ja opettelimme, kuinka rentouttaa kehoa jännityksestä tai stressistä esimerkiksi hengitystekniikalla.

Kävimme ulkoilemassa lähimetsässä. Olin merkinnyt reitin varteen jumpaohjeet. Ohjasin kurssilaisia jumppatuokioissa. Reitillä varrella tuli ihailtua syksyisiä värejä lehtipuissa, ruskaa ja ihmeteltyä jääkauden muovaamia kiviroykkiöitä. Kurssilaisten käytössä oli myös kuntosali. Minä toimin kuntosaliohjaajana. Ohjasin ja avustin kurssilaisia kuntosalilaitteiden käytössä.

Perjantaina palveluasiantuntija **Harri Peltola** piti etäluennon muun muassa kuulonäkövammaisten opiskelumahdollisuuksista ja apuvälineistä. Harri korosti esimerkiksi valkoisen kepin käytön opetteluun tärkeyttä. Jotkut nuoret hyväksyvät, että valkoinen keppi on osa heidän elämäänsä, mutta osa vieroksuu valkoista keppiä. Yllättävän monelle niin sanottu keppikynnys on korkea.

Iltaisin ohjelmassa oli grillailua, saunomista, uintia ja vapaamuotoista seurustelua iltapalan merkeissä. Kurssista jäi hyvä fiilis. Kaikki olivat tyytyväisiä kursipaikan sijaintiin, tilojen esteettömyyteen ja majoitukseen. ■

Panssarivaunumuseoon tutustuminen oli kurssin kohokohta. Kuva: Lasse Laht.

Illanviettoa ja grillailua. Kuva: Taru Kaaja.

Mitä eroa on STEA-kursseilla ja Kelan kuntoutuksella?

Teksti: Kaisa Surakka, kurssisuunnittelija ja Hanna Tenhunen, palveluesimies

Suomen Kuurosokeat ry:ssä toteutetaan STEAn rahoittamaa kurssitoimintaa Toimintakykyä muutoksessa ja Kelan kuntoutuspalveluja. Toimintamuodot menevät helposti sekaisin. Tässä jutussa selkiytämme toimintojen eroja.

STEA-kurssilla toimitaan ryhmässä vertaisten kanssa

STEA-kurssitoiminta on ryhmämuotoista. Tavoitteena on antaa yleistä tietoa kuurosokeuteen liittyvistä asioista. Aiheita voivat olla muun muassa eri aistien käyttäminen, kommunikaation monet tavat, pistekirjoitukseen tutustuminen ja oma hyvinvointi ja jaksaminen. Kursseilla tavataan vertaisia ja vaihdetaan heidän kanssaan ajatuksia. Ohjelma sisältää usein retken ja erilaisia aktiviteetteja.

Kurssien ajankohdat päätetään vuosittain. Tänä vuonna on toteutettu tähän mennessä seitsemän STEA-rahoitteista kurssia. Niitä järjestetään Tampereen Kuurosokeiden

Toimintakeskuksen lisäksi eri puolella Suomea esimerkiksi kylpylöissä, urheilupuistoissa ja kuntoutuskeskuksissa, jotta kaikilla olisi mahdollisuus osallistua.

Kela-kuntoutuksella on yksilölliset tavoitteet

Kelan yksilökuntoutukseen hakeudutaan nimensä mukaisesti yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Kun asiakas hakee kuntoutukseen, hän tarvitsee Kelan kuntoutushakemuksen lisäksi voimassa olevan kuntoutussuunnitelman tai lääkärin lausunnon, jossa kuulonäkövammakuntoutusta suositellaan.

Kela on määrittänyt kuntoutuspalvelulle sisältövaatimukset omissa palvelukuvauksissaan, joiden mukaan asiakkaan ohjelma suunnitellaan yksilölliset tarpeet ja tavoitteet huomioiden. Vaikka Kela-kuntoutuksessa keskitytään yksilöllisiin tarpeisiin, toisten kuntoutujien kanssa on mahdollista viettää aikaa esimerkiksi vapaa-ajanohjelmissa. Kuntoutusohjelma voi sisältää myös ryhmätoimintaa.

Kela-kuntoutusta toteutetaan Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella. Kuntoutuspalvelut ovat

valtakunnallisia eli kaikille saavutettavia.

Hakeutuminen

Lisätietoa kursseista ja kuntoutuksesta löytyy yhdistyksen tai Kelan

verkkosivuilta. Lisäksi tietoa saa yhdistyksen palveluasiantuntijoilta. Kuntoutukseen ja kursseille voi hakea ympäri vuoden.

Kysely Suomen Kuurosokeat ry:n STEA-kurssitoiminnasta

Toteutimme kesäkuussa 2021 sähköisen kyselyn, johon oli mahdollisuus vastata kotisivuillamme ja Facebookissa. Tarkoituksena oli selvittää kohderyhmäläisten mielipiteitä, kokemuksia ja toiveita kurssien teemoista.

Saimme vastauksia 14 kappaletta. Vastaajat olivat noin 30–80-vuotiaita. Vastauksista selvisi, että kursseille osallistumiseen liittyy monia ennakoajatuksia, jotka haittaavat kurssille hakemista. Epäselvyyttä on esimerkiksi ohjelmasisällöistä, ja ovatko kurssit yksilö- vai ryhmätoimintaa.

Kysyimme, millaisia kursseja Suomen Kuurosokeat ry:n toivotaan tarjoavan. Vastausten mukaan eniten kannatusta saavat senioreille kohdennetut kurssit. Seuraavaksi eniten toivotaan työikäisille suunnattuja kursseja, parisuhdekursseja sekä viittomakielisten kursseja.

Aiheiksi kursseille toivotaan tietotekniikkaan, hyvinvointiin ja

elämänhallintaan liittyviä asioita, neuvoja viranomaisien kanssa asioimiseen sekä taktiiliviittomien ja pistekirjoituksen ohjausta. Tärkeimpänä koetaan vertaistuki sekä tuki kuulon ja näön muutoksissa. Näitä aiheita on käsitelty vuonna 2021 pidetyillä kursseilla ja käsitellään myös jatkossa.

Sopivana kurssin pituutena pidetään 4–5 päivää. Mahdollisuus osallistua etänä ei herättänyt suurta kiinnostusta. Vertaisten tapaaminen paikan päällä koetaan erittäin tärkeänä.

Perheelliset toivovat, että kurssit olisivat kesäloma-aikaan, jolloin perheiden on helpompaa osallistua.

Kurssitoiminnastamme tiedotetaan monissa eri kanavissa, kuten Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivuilla, Toimintakalenterissa ja yhdistyksen sosiaalisen median kanavissa. ■

Järjestöyöntekijä esittäytyy

Teksti: Mika Riikonen

Kuva: Jaakko Evonen

Olen **Mika Riikonen**, 34-vuotias kuuro mies ja kotoisin Tampereelta. Minulla on Usher tyyppi 1, jossa syntymäkuurouteen yhdistyy etenevä näkövamma.

Olen aloittanut 13.9. Suomen Kuurosokeat ry:n järjestöyöntekijänä ja työskentelen keskustoimistossa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella.

Minut on palkattu Paikka auki -työntekijänä. Työsopimus kestää ensi vuoden loppuun asti.

Mika Riikonen aloitti syksyllä työt Suomen Kuurosokeat ry:ssä.

Teen kaikenlaisia järjestön toimistöitä ja osallistun kursseille tai retkille, jossa ohjaan viittomakielisiä kurssilaisia, jos pyyntöjä tulee. Teen esittely- ja tiedotevideoita viittomakielelle. Käyn myös tilaisuuksissa ja tapahtumissa kertomassa kuurosokeuteen liittyvistä asioista.

Pyrin vaikuttamaan omalla työpanoksellani monen kuurosokean elämään, että he saavat tarvitsemaansa apua, vertaistukea tai ohjausta. Minulla on palava halu kehittyä koko ajan paremmaksi työntekijäksi. Sitä oppii jotain uutta joka päivä.

Harrastan kuntosalilla käyntiä, maantiepyöräilyä kevästä syksyyn ja avantoaintia.

Yritän aina olla joka päivä kiitollinen kaikesta, mitä minulla on. Tarkoitan esimerkiksi sitä, että pystyn ajamaan polkupyörällä itsenäisesti ja liikkumaan pimeässäkin.

Tässä lehdessä on sivulla 16 juttu Mika Riikosen Suomen halki tekemästä pyöräretkestä. ■

Jäntti ja Isaksson SM-mitaleille

Teksti: Jaakko Evonen

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerhon riveissä kilpaileva Esko Jäntti on voittanut kultaa Näkövammaisten SM-keilakisoissa miesten B2-luokassa Seinäjoella. KSK:n Sari Isaksson ylsi pronssille naisten yhdistetyssä B2–B4-luokassa. Onnittelut mitalisteille!

KSK:n porukka sijoittui B2–B4 -luokan parikilpailussa seuraavasti. Pari

Isaksson – Martti Avila oli kahdeksas ja pari Jäntti – Jaakko Evonen 10:s. Pari Sinikka Hautalahti – Kerstin Maksimainen oli 14:s ja pari Lauri Mäkinen – Paula Valminen 15:s.

Tarkemmat tulokset löytyvät Suomen Keilailuliiton sivuilta. ■

Pyörällä halki Suomen

Teksti: Jaakko Evonen
Kuvat: Mika Riikosen kotialbumi

Kesä on tunnetusti matkailun aikaa. Eri arvioiden mukaan kotimaan matkailun suosio on kasvanut koronakriisin myötä. Viime kesänä **Mika Riikonen** lähti ystäviensä **Saku-Petteri Lehtosen** ja **Eero Vuorimiehen** kanssa pyöräilyreissulle halki Suomen. Matka

alkoi Haminasta ja eteni Saimaan rantoja pitkin Savonlinnaan, Kesälahteen ja Joensuuhun. Täältä seurue ajoi Kainuun korpimaisemiin ja sieltä Lapin suuntaan. Sodankylän jälkeen vuorossa olivat Kittilä ja Levi. Matka huipentui Kilpisjärvelle, jossa kaverukset ihailivat jylhiä maisemia 565 metrin korkeudessa.

Mika Riikosen mukaan matka oli pitkä eli 1560 kilometriä. Se kesti kaikkiaan

Mika pyöräilemässä ylämäkeä Kilpisjärvelle.

13 päivää. Reissu vaatikin paljon etukäteisjärjestelyjä. Mukaan otettiin erilaisia tarvikkeita, kuten esimerkiksi teltta, makuupussi, puhallettava makuualusta ja vaihtovaatteita. Tavaraa kuljetettiin satula- ja runkolaukuissa. Lisäksi renkaan ja jarru- ja vaihdejarrujen vaihto ovat tärkeitä perustaitoja, mitä tulee osata.

Yhteishengellä eteenpäin

Riikonen kiittelee porukkaa hyvästä hengestä. Tämä oli heille kaikille ensimmäinen yhteinen tempaus.

– Tuettiin toisiamme ja päästiin tavoitteeseen asti.

Päivämatkat vaihtelivat 82–175 kilometrin välillä. Siksi ruokatankkauseen tuli kiinnittää erityistä huomiota.

– Kävimme huoltoasemalla syömässä ja kaupassa ostoksilla. Laadukasta ruokaa syötiin. Välillä käytiin pizzalla ja mukana oli myös energiapatukoita. Kylissä mietittiin, mitä ruokaa otetaan mukaan.

Kuulonäkövamma ei este pyöräreissulle

Riikonen kertoo, että hänen piti kuulonäkövammansa vuoksi kiinnittää huomiota etenkin tasapainoon ja liikenteen seuraamiseen. Kaikki sujui kuitenkin hyvin.

– Seurasin valkoista viivaa ja menin tasaisesti eteenpäin. Keskityin hallitsemaan omaa tasapainoa. Kukaan

meistä ei ollut "johtopyörä" ja järjestyksestä vaihdettiin. Opasta en tarvinnut.

Matka herätti uteliaisuutta

Riikosen mukaan reissulla oli tilanteita, joissa sivulliset kysyivät, minne seurue on matkalla. Levillä matkaterveiset vaihdettiin viittomakielellä.

– Levillä viitoimme keskenämme. Mukaan tuli nainen, joka osasi viittoa ja keskustelimme matkasta.

Eipä tempaus ollut jäänyt huomaamatta sukulaisilta ja kavereiltakaan.

– Sukulaiset ja kaverit ajattelivat, että melkoinen suoritus. He olivat iloisia, että päästiin perille asti. Itselleni tämä Suomen läpi pyöräily oli kerran elämässä juttu, Riikonen toteaa lopuksi. ■

Tauko järvimaiseman äärellä.

Sote-palvelut hyvinvointialueiden vastuulle

Teksti: Heidi Häyrynen

Eduskunta on hyväksynyt sote-uudistusta koskevan lainsäädännön. Uudistuksessa Suomeen perustettiin 21 uutta hyvinvointialuetta. Niiden vastuulla on 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastuspalvelujen järjestäminen. Aiemmin näistä palveluista ovat vastanneet kunnat ja sairaanhoitopiirit.

Hyvinvointialue järjestää jatkossa esimerkiksi vammaispalvelut, perusterveydenhuollon, sairaalapalvelut sekä erikoissairaanhoidon ja sen mukana apuvälinepalvelut. Helsingin kaupunki vastaa sote-palveluiden järjestämisestä omalla alueellaan.

Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalveluja voidaan tarjota kaikkialla Suomessa yhdenvertaisesti. Lisäksi halutaan varmistaa, että palveluihin pääsee nopeasti ja varhaisessa vaiheessa. Uudistuksella pyritään myös vähentämään hyvinvointi- ja terveyseroja sekä pienentämään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia.

Hyvinvointialueilla on itsehallinto. Ne päättävät, miten ne järjestävät oman alueensa palvelut. Hyvinvointialue voi tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelut itse tai hankkia ne yksityisiltä palveluntuottajilta. Myös järjestöillä on rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja palveluiden tuottajina. Hyvinvointialueiden toiminta rahoitetaan palveluiden maksutuloista ja valtion varoista.

Hyvinvointialueella ylin päättävä toimielin on aluevaltuusto. Aluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet valitaan vaaleissa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Hyvinvointialueilla on myös aluehallitus, muita toimielimiä ja hyvinvointialuejohtaja.

Ensimmäiset aluevaalit järjestetään sunnuntaina 23.1.2022. Aluevaltuustot aloittavat toimintansa maaliskuussa 2022.

Lähteet: valtioneuvosto, vaalit.fi, sote-uudistus.fi ■

Kommunikaatiopalvelut 20 vuotta

**Teksti: Riitta Lahtinen,
kommunikaatiopäällikkö**

Kommunikaatiopalvelut aloitti toimintansa vuonna 2006. Tätä edelsi Eri kommunikaatiomahdollisuudet -projekti vuosina 2001–2005. Raha-automaattiyhdistys katsoi toiminnan tärkeäksi, ja palvelu muutettiin pysyväksi osaksi Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa. Nyt vietämme 20-vuotisjuhlaa.

Kommunikaatiopalveluihin kuuluu erilaisia toimintoja. Tärkeintä on kartoittaa, kehittää, kouluttaa ja opettaa kuurosokeiden eri kommunikaatiomenetelmiä. Ensimmäisenä esimiehenä oli johtava aluesihteerit **Terhi Pikkujämsä**, sitten toiminnanjohtaja **Kai Leinonen** ja nykyisin talous- ja hallintopäällikkö **Janika Lanne**.

Alkuaikoina kommunikaatiopalveluilla oli ohjausryhmä, johon kuului eri tavoilla kommunikoivia kuurosokeita. Ohjausryhmän työnä oli koota tietoa taktiilien sormiaakkosten käytöstä. Niiden käytöstä julkaistiin suositukset sekä kuvallista ja videoitua materiaalia. Lisäksi ohjausryhmän tehtävänä oli kehittää kuurosokeille tulkkausta ja eri tulkkausmuotoja sekä nostaa tulkkaamisen statusta.

Kommunikaatiopalveluiden työntekijämäärät ovat kasvaneet. Vuonna 2015 saatiin erikoisasiantuntija syntymästä kuurosokeiden kommunikaation ohjaukseen ja kehittämiseen. Ensin työtä teki psykologi **Emmi Tuomi**. Työtä jatkoi kuulonäkövammaisten monitarpeisten kanssa erikoisasiantuntija **Marianne Ojanen**. Vuonna 2018 aloitti kommunikaatiotyöntekijä ja kokemusasiantuntija **Sanna Nuutinen**.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana on tapahtunut muutoksia opetuksen sisällöissä muun muassa sisäkorvaistutteen yleistyessä. Yksilöllisiä menetelmiä ohjataan yhä enemmän ja avustajat ovat usein mukana. Olemme myös tuottaneet kirjoja eri aiheista. Kommunikaatio-ohjausten uusia kontaktimuotoja ovat etäohjaus webinaarien kautta. Kokeiluja tehdään erilaisilla opetuslustoilla. Sähköisten kanavien kehittyessä verkkomateriaali on laajentunut ja Facebook-toiminta aloitettiin. Näkyvyyttä ja vaikuttavuutta ovat tuoneet mukana olo erilaisissa kehittämishankkeissa.

Kommunikaatiopalvelut pitää tiiviisti yhteyttä asiakkaisiin ja heidän läheisiinsä. Asiakkaat voivat myös suoraan vaikuttaa kommunikaatiopalveluiden toiminnan sisältöihin omilla toiveillaan. ■

Viittojat-kerhon päivä Erätuvalla oli täynnä ohjelmaa. Kuva: Anita Palon kotialbumi

Viittojat-kerhon yllätysten päivä Erätuvalla

Teksti: Paula Laht

Viittojat-kerho järjesti syyskuussa retken Erätuvalle. Oli kaunis syyspäivä, aurinkokin pilkahteli.

Retkelle osallistui yhteensä 15 kuurosokeaa tulkkeineen. Kerhon toimikunta oli kutsunut paikalle myös yllätysvieraan. Osallistujat olivat valtavan iloisia, kun Suomen Kuurosokeat ry:n eläkkeelle jäänyt järjestöjohtaja **Kai Leinonen** ja Helsingin Toimintapäivien

ohjaaja **Anita Palo** ilmestyivät mukaan.

Kai Leinoselle pidettiin myöhästyneet läksiäiset eläkkeelle jäämisen johdosta. Kerhon toimikunta oli hankkinut hänelle upean lahjan ja häntä muistettiin myös puheissa. Vertaistukea riitti, halattiin paljon, viitottiin ja touhuttiin yhdessä.

Päivi Ahtiainen toimi emäntänä, ja tarjoilu pelasi erinomaisesti. Erätuvan molemmat saunat olivat kuumina. Kun osa ihmisistä oli saunassa, osa

oli syömässä. Eräjärven vesi oli ehkä 14 asteista. Muutama meni kuitenkin saunasta uimaan. Pihalla pelattiin mölkkyä ja sisällä Skip-Bo-korttipeliä.

Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnanjohtaja **Risto Hoikkanen** kertoi talon historian, ja kuinka se päättyi yhdistyksen omistukseen. Kai Leinonen voitti arpajaisten pääpalkinnon. Lopuksi vielä grillattiin pihalla ja nautittiin täysillä yhdessäolosta.

Erätupa oli loistava paikka viettää yhteistä päivää. Kaikista oli mukava pitkästä aikaa tavata toisiaan. Tällaisia tapahtumia tarvitaan lisää!

Yllätysvieraat Anita Palo (vasemmalta) ja Kai Leinonen. Keskellä Paula Lahti. Kuva: Paula Lahtin kotialbumi.

Ikimuistoisia hetkiä

Teksti: Kai Leinonen

Suuri kiitos Viittojat-kerhon toimikunnalle kutsusta tulla kunniavieraaksi tapahtumaanne. Olen vieläkin liikuttunut niistä kaikista ihanista ja kauniista puheista sekä kiitoksista, joita minulle viitottiin. Kiitos myös lahjoista.

Päivä oli ikimuistoinen ja yllätyksellinen. Keskustelut kanssanne olivat mieltä kohottavia ja tunteikkaita.

Suurimman osan teistä olen tuntenut yli 30 vuotta. Tänä aikana olemme kokeneet monenlaista. Oli mukava muistella menneitä hyviä aikoja. Muistan teidät jokaisen suurella lämmöllä. Kiitos ystävyystänne ja tuestanne työssäoloajanani yhdistyksessä vuosina 2000–2021.

Toivotan yhdistykselle edelleen menestystä myös tämän 50-vuotisjuhluvuoden jälkeen. Toivon myös, että yhdistyksen visio "Kuurosokeiden hyvä elämä tasavertaisessa yhteiskunnassamme" toteutuu. ■

Olavi Eiralle kuurosokeiden oma yhdistys on ollut tärkeä osa elämää

Teksti: Heidi Häyrynen

Oululainen eläkeläinen 86-vuotias **Olavi Eira** on yksi Suomen Kuurosokeat ry:n perustajajäsenistä. Hän on ollut aktiivisesti mukana yhdistyksen toiminnassa koko sen olemassaolon ajan. 50 vuoden varrelta on jäänyt paljon muistoja.

Eira on alun perin kotoisin Enontekiöltä. Hän lähti kuulonäkövammaisena opiskelemaan Sokeain ammattikouluun (nykyisin Ammattiopisto Live, Leppävaaran toimipaikka) Helsinkiin vuonna 1968. Siellä hän tutustui muihin kuurosokeisiin sekä oppi viittoma kielen ja pistekirjoituksen. Eira kertoo, että kuurosokeiden oli koulussa vaikea päästä mukaan näkövammaisten yhteisöön ja tapahtumiin. Asiasta keskusteltiin koulun rehtorin, oppilasohitajan **Kaija Multalan** (myöhemmin Salekari) sekä **Inger Lindgrenin** kanssa. Lindgren toimi Sokeain Keskusliiton kuurosokeiden huoltosihteerinä. Päätettiin, että kuurosokeille järjestetään oma tapahtuma Helsingin Vuosaaren keväällä 1970.

– Meitä oli Vuosaaren leirillä 20 kuurosokeaa. Mentiin yhteiskuljetuksella linja-autolla ja lähdettiin sitten laskemaan pulkkamäkeä. Oli meillä muuttakin pientä ohjelmaa iltasella ja sauna ja järjesteltiin erilaisia asioita. Oli hauskaa. Lähdettiin sinne lauantaina ja sunnuntaina tultiin takaisin ammatikoululle.

Yhdistys perustetaan

Idea kuurosokeiden omaan yhdistykseen tuli, kun Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta tuli 1971 kuurosokeita oppineen vierailulle Sokeain Keskusliiton joulujuhlaan. Selvisi, että muissa Pohjoismaissa kuurosokeilla oli oma yhdistys. Kuurosokeat päättivät Inger Lindgrenin ehdotuksesta, että hekin perustavat oman yhdistyksen. Varsinaisen Suomen Kuurosokeat ry:n perustamiskokous pidettiin myöhemmin 16. joulukuuta 1971 kuurosokeiden shakkikurssin yhteydessä.

Yhdistyksen puheenjohtajana toimi aluksi neljän vuoden ajan Inger Lindgren. Hänen jälkeensä yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin kuurosokeita henkilöitä. Olavi Eira valittiin yhdistyksen johtokuntaan (myöhemmin

hallitus). Häntä yritettiin saada myös yhdistyksen puheenjohtajaksi, mutta hän kieltäytyi kunniaa, koska koki, ettei kirjoittamisesta tulisi mitään näkövammaa takia. Sen sijaan ensimmäiseksi kuurosokeaksi puheenjohtajaksi valittiin **Ossi Jalo**, jonka Eira muistaa hyvänä puheenjohtajana.

Yksi tärkeistä hetkistä koettiin 1978, kun johtokunta sai sovittua vierailuajan presidentti **Urho Kekkonen** luokse. Lähetystö pääsi kertomaan presidentille kuurosokeiden tarpeista. Vierailulle lähtivät varapuheenjohtaja **Paavo Korhonen** ja johtokunnan jäsen **Kari Hyötylä**. Heidän tulkkeinaan toimivat Kaija Salekari ja Inger Lindgren. Kuurosokeiden asioita saatiin eteenpäin.

Kurssit ja leirit kokosivat kuurosokeita yhteen

Olavi Eiralle parhaita muistoja yhdistyksestä on jäänyt kuurosokeiden yhteisistä tapahtumista. Esimerkiksi kesällä järjestettiin urheiluleirejä ja talvella hiihtoleirejä. Hiihto aloitettiin aikaisin aamulla ja ruokailu ja kahvitauot tauottivat hiihtopäivää.

– Hiihdin 50 kilometriä joka päivä. Jotkut hiihtivät vähemmän, ja jotkut enemmän kuin toiset. Saunan jälkeen oli joka ilta tanssit. Sitten menttiin nukkumaan. Aamulla menttiin virkeinä taas. Oltiin nuorena meneviä ihmisiä,

mutta oli siellä vanhojakin joukossa, Eira kertoo.

Myös kuurosokeiden yhteiset matkat Ruotsiin, Viroon sekä Espanjaan ovat olleet mieleenpainuvia. Yksi mielenkiintoinen reissu suuntautui 2009 Länsi-Afrikan Ugandaan, jossa järjestettiin Helen Keller -maailmankonferenssi ja Maailman Kuurosokeiden Liiton yleiskokous. Eira muistelee, että päivät olivat Ugandassa paahtavan kuumia. Onneksi vierailijoilla oli kuitenkin käytössä uima-allas. Konferenssissa Eira pääsi tapaamaan kuurosokeita ympäri maailman. Vaikka yhteistä kieltä ei ollut, kommunikointi onnistui tulkkien avulla.

– Juteltiin eri asioita, mitä missäkin valtiossa on, millä tavalla käyttäydytään, minkälaisia apuvälineitä on ja mitä erilaisia kulttuureja on. Se oli kiva matka.

Omaa yhdistystä Olavi Eira pitää kuurosokeille tärkeänä. Yhdistyksessä kuurosokeilla on mahdollista tavata toisiaan, käydä kursseilla ja opiskella. Vaikka kuurosokeiden oloissa on vielä Suomessa parannettavaa, moni asia on kuitenkin paremmin kuin ennen. Tarjolla on apuvälineitä, puhelimia ja tietokoneita. Marraskuun lopussa Eira on itsekin suuntaamassa tietokonekurssille Kuurosokeiden Toimintakeskukseen. ■

Kerhot

Lahti

Lahden kuurosokeiden kerho kokoontuu keskiviikkona 17.11. klo 10–13, Puistokatu 9. Aiheena Tupperwaren esittely ja leivontaa. Tule tutustumaan uusiin tuotteisiin ja tarjouksiin. Leivomme myös yhdessä. Jokainen saa tehdä itselleen herkkukakun kahvin kanssa. Pieni vieraslahja ja emännänlahja arvotaan paikalla olevien kesken. Esittelijänä Jaana Marttila. Ilmoitathan tulostasi perjantaihin 12.11. mennessä osoitteeseen irja.rajala@gmail.com tai puh. 046 5468 298.

Satakunnan kerho

Kokoontuminen keskiviikkona 10.11. kello 12–15 Satakunnan Näkövammaisten toimitiloissa, Otavankatu 4 C Pori. Kerhon syyskokous ja muut asiat, vuoden 2022 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Kahvitarjoilu.

Joulukuun kerhon päivä on muuttunut. Lauantaina 18.12. Kulttuuripäivä, menemme Porin teatteriin katsomaan näytöstä "Vie Meren Tuoksuun" kello 13–15. Ilmoittautumiset maanantaihin 22.11. mennessä Sainille puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com. Tervetuloa mukaan isolla joukolla! Terveisin Saini

Tampere

Tampereen kerhon joulutapaaminen tiistaina 30.11. kello 13–15.30. Paikana Hervannan kirkko, Lindforsinkatu 7. Tervetuloa kerhon joulutapaamiseen! Ennen kerhon alkamista voit tulla kirkolle ja osallistua yhteisöruokailuun klo 12–13. Lounas maksaa 2 euroa. Keskustellaan lapsuuden jouluista. Voit esimerkiksi muistella, millaisia sinun joulusi olivat. Kerho tarjoaa joulukahvit. Mukana pappi Marja Saukonen ja diakonissa Sirpa Toivo. Ilmoittaudu Aarne Pirkolalle maanantaihin 22.11. mennessä sähköpostitse aarnepi88@gmail.com.

Kommunikaatio- palvelut

Keskusteleva lukupiiri

Tule jakamaan ajatuksiasi kirjasta, joka kertoo historiallisesta henkilöstä Frans Leijonista. Kirja luetaan Teamsin kautta. Kirjassa kerrotaan mielenkiintoisesti Fransin kommunikaatioon ja toimintaan liittyvistä ratkaisuista – monet oivallukset ovat myös tätä päivää. Keskusteleva tapaaminen on kaksi kertaa tiistaisin 9.11 ja 16.11 klo 9–11. Tilaisuus on avoin kaikille. Ilmoittautuminen Riitalle osoitteeseen riitta.lahtinen@kuurosokeat.fi.

Kommunikaatiopiiri: Kosketuksen merkitys ja luovuus (muuttunut ajankohta)

Keskiviikkona 10.11. klo 14–16 Teams-etäyhteydellä. Mitä tietoa kosketus sinulle antaa? Herätellään mielikuvitusta ja luovaa ajattelua käsien kautta. Ei tarvitse osata laulaa tai tanssia, vaan päätavoite on, että tuntuu rennolta. Saa olla mukana juuri sellaisena kuin on. Muodostetaan itsestämme omannäköinen tarina, jota voi ja saa koskettaa. Samalla kasvatamme omia voimavarojamme olemalla yhdessä. Keskustelutuokio järjestetään Teams-etäyhteydellä. Tilaisuus on kaikille avoin. Ilmoittaudu torstaihin 4.11. mennessä osoitteeseen sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi.

Sairaalarepun esittely

Torstaina 18.11. kello 10–12 etänä Teams -yhteydellä. Olemme kommunikaatiopalveluissa kehittäneet sairaalakansiota myös repun. Sen tarkoitus on auttaa, jos käyttää paljon terveydenhuollon palveluja. Saimme reppujen kehittelyyn tukea Lions Clubilta, joten reppu on saajalleen maksuton. Voit ottaa yhteyttä ja tilata repun esittelyn myös fyysisesti, joko kotiin tai tulla käymään liriksessä. Ilmoittautuminen maanantaihin 15.11. mennessä osoitteeseen sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi.

Juhlavuoden luentosarjan 5. osa: Kommunikaatiopalvelut 20 vuotta!

Tiistaina 23.11. klo 13–16 Teams-etäluento. Kommunikaatiopalveluiden luentosarjan päätöswebinaarissa haluamme juhlistaa kommunikaatiopalveluiden 20 vuotta kestänyttä taivalta, jonka aikana olemme koonneet paljon erilaisia havaintoja, kokemuksia ja kuurosokeusmenetelmiä. Ohjelmaan valittiin kolme ydinteemaa:

"Kommunikaatiopalveluiden kehityspolku tiedosta käyttöön" kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen KT

"HYP – huomioivaa yhdessäoloa vuorovaikutukseen", erityisasiantuntija Marianne Ojanen, puheterapeutti Kaisa Martikainen ja ryhmäkodin ohjaaja Sirpa Ferretti

"Kehittämistä ja tutkimusta yhteistyössä", professori Elina Kontu

Lisäksi päätöspuheenvuoron pitää toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen.

Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton. Ei yleistulkkausta, joten oman tarpeen mukaan jokainen tilaa tulkauksen itse. Käytämme Teams -etäyhteyttä. Webinaari tallennetaan vain yhdistyksen omaan käyttöön. Teams -kutsulinkit ja ohjelma lähetetään ilmoittautuneille sähköpostiin.

Tarkempi ohjelma nähtävissä myös yhdistyksen verkkosivulla. Tiedustelut ja ilmoittautuminen maanantaihin 15.11.2021 mennessä osoitteeseen sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi.

Kommunikaatiopiiri joulutunnelmissa liriksessä ja etänä

Keskiviikkona 1.12. kello 13–16. Luemme joulurunoja ja sinäkin voit jakaa oman joulumuiston, runon tai tarinan. Miltä sinun joulusi näyttää tai maistuu? Tule mukaan jakamaan jouluista tunnelmaa yhdessä muiden kanssa etänä ja hybridinä. Olemme pienessä kokoushuoneessa 4. kerroksessa liriksessä, os. Marjaniementie 74, Helsinki. Paikkoja rajoitetusti. Etäyhteys muodostetaan Teamsilla. Ei yleistulkkausta. Ilmoittaudu maanantaihin 29.11. mennessä osoitteeseen sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi.

Toimintakykyä muutoksessa -kurssit

Vaikea kuulla, vaikea nähdä

Ajankohta ja paikka: maanantai-perjantai 13.–17.12. Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere

Kurssi on tarkoitettu aikuisille kuulonäkövammaisille, joilla kuulo ja näkö

ovat heikentyneet. Arkinen elämäsi tuottaa sinulle ongelmia, mutta selviät vielä melko itsenäisesti. Kaipaavat vinkkejä itsenäisen elämän tueksi. Keskusteluja sekä toiminnallisia harjoituksia vertaisryhmässä.

Yhteyshenkilönä kurssisuunnittelija Kaisa Surakka puh. 040 545 0438 (myös tekstiviestit ja WhatsApp), kaisa.surakka@kuurosokeat.fi. Tavoitettavissa maanantai-keskiviikko.

Hakeminen sähköisesti yhdistyksen verkkosivujen kautta tai lähettä paperinen hakemus keskiviikkoon 10.11.2021 mennessä osoitteeseen: Suomen Kuurosokeat ry, Taru Kaaja, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Tapahtumat

Webinaari: Mitä on selkokirjallisuus?

Aika: maanantai 22.11. klo 12.30–14.30.

Asiantuntijana Ella Airaksinen, suunnittelija, Selkokeskus

Paikka: Teams

Esittely: Tilaisuudessa saat kysyä ja pohtia, voisiko selkokirjallisuus olla juuri sinulle sopiva tapa nauttia kirjallisuudesta! Miten selkokirjallisuus eroaa tavallisesta kirjallisuudesta?

Ketkä lukevat selkokirjoja? Mistä niitä saa? Tule mukaan selkokirjallisuutta esittelevään webinaariin. Tulkkkaus viittomakielelle järjestetään etänä. Ilmoittaudu maanantaihin 22.11. klo 9 mennessä järjestöohjaajalle milla.lindh@kuurosokeat.fi tai puhelin: 040 774 9207. Lähetän linkin tilaisuuteen ilmoittautuneille aamulla 22.11.

ICT-koulutus

Teemapäivät Toimintakeskuksella asiakkaiden toivomista aiheista (3 pv)

Aika: tiistai-torstai 7.–9.12. (viikko 49)
Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailta on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään, tarvittaessa majoitus Toimintakeskuksella. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

Teemapäivien aiheet:

Tiistaina 7.12.2021 klo 9–16
Ifolor -kuvakalenteri omista valokuvista.

Keskiviikkona 8.12.2021 klo 9–16
Googlen kalenterin käyttö tietokoneella. Mukaan tarvitaan oma Gmail-tunnus.

Torstaina 9.12.2021 klo 9–16
Yle Areena, Mtv ja Youtube. Ohjelmien haku ja katselu.

Ilmoittaudu mukaan keskiviikkoon 24.11. mennessä osoitteeseen ict-koulutus@kuurosokeat.fi.

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia. Maskin käyttö pakollista, tarjoamme oppilaille maskit.

Tervetuloa mukaan!

Helsingin Toimintapäivät

Marras- ja joulukuun toimintaa

Sisätapahtumat liriksessä, osoite Marjaniementie 74, Helsinki. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto on 4. kerroksessa ja kuntopiiri 2. kerroksessa.

Tärkeää! Paikalle saa tulla vain terveenä ja muista huolehtia käsihygieniasta! Kasvomaskia voi käyttää liriksessä tai muualla oman harkinnan mukaan. Maskin käyttöä suositellaan, jos ei ole ottanut täyttä koronavirusrokotesarjaa. Maskin käyttöä suositellaan myös tiloissa ja tilanteissa, joissa on paljon ihmisiä ja ihmisiä lähellä toisiaan.

Kuntopiiri

Torstaisin 4.11, 11.11, 18.11, 25.11. ja 2.12. kello 13–16 lirkksessä. Vetäjänä Jaana Marttila, mukana ohjaaja Anita Palo. Kuntoharjoittelua, vesijumppaa, uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan. Voit halutessasi käydä ennen vesijumppaa lenkillä oman tulkin kanssa. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

Mokoman vierailu

Tiistai 9.11. kello 9.30–15.30 liris, Helsingin aluetoimisto.

Kuka tai mikä on Mokoma? Kyseessä on yksi vammaisten tulkkauspalvelun palveluntuottajista Oy Mokoma Ab, joka antaa mm. tulkkauspalvelua. Mokoma on täyttänyt 15 vuotta ja sen kunniaksi firma tulee meille vierailulle ja tarjoaa kakkukahvit. Vieraina Marja "Mökö" Forsén ja hänen 7–8 mokolamalaista eli viittomakielen tulkkia. Ohjelmassa mm. Toimintapäivien tarjoamat aamukahvit, tervetulotervehdys. Omakustanteinen lounas Antell-ravintolassa. Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Omat eväät voi ottaa mukaan. Induktio.

Ilmoita erikoisruokavaliot, ja onko sinulla tulkki tai tulkit mukana. Ilmoittaudu Anitalle perjantaihin 29.10. mennessä. Yhteystiedot lopussa.

Kauneuspäivä ja "Ota mitä tarvitset" -nurkkaus

Lauantai 13.11. kello 10–18 liris, Helsingin aluetoimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa ja käsihoitoa. Hoidot ja hinnat löytyvät ohjaaja Anitaan lähettämästä sähköpostista. Kauneuspäivillä on "Ota mitä tarvitset" -nurkkaus, jossa on Tupperwarea ja muutakin tavaraa. Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät voi ottaa mukaan. Ilmoittaudu Anitalle 21.10.–4.11. (torstai-torstai) välisenä aikana.

Pannu kuumana ja ICT-palvelut

Torstai 18.11. kello 10–12 liris, Helsingin aluetoimisto.

Yhdessäoloa asiakkaiden kanssa, keskustelua, kahvittelua, tiedonvaihtoa ja ICT-palvelua. Mukana ohjaaja Anita Palo ja ICT-päällikkö Marko Vainiomaa ja/tai ICT-asiantuntija Kimmo Rouvinen. Ota tarvittaessa oma laitteesi mukaan. Kahvitarjoilu (1 euro). Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan. Induktio. Tervetuloa! Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla omakustanteisesti lirkksen ravintolassa tai ottaa omat eväät mukaan ja jatkaa kuntopiiriin. Ilmoittaudu Anitalle maanantaihin 15.11. mennessä.

Ulkoilupäivä Helsingin keskustassa

Tiistai 23.11. kello 10.00–16.00 Olympiastadion. Paavo Nurmen tie 1, Helsinki. Tapaaminen vierailijakeskuksen aulassa. Tulo ja lähtö samassa osoitteessa. Ohjelmassa kävelyä Eläintarhan, Alppipuiston alueilla ja tutustumista Olympiastadioniin (myös torni ja urheilumuseo) opastetulla kierroksella. Toimintapäivät maksaa opastuksen. Lounas Bistro Stadionin buffetissa (omakustanteinen, 10,90 euroa). Vetäjänä Jaana Marttila, mukana ohjaaja Anita Palo. Ei yleistulkkauksia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki.

Ilmoittaudu Anitalle tiistaihin 16.11. mennessä. Rajoitettu määrä paikkoja kierrokselle ja museovierailulle.

Kuntopiiri

Torstai 2.12. kello 13–16. Lisätiedot ylempää.

Perinteiset HUNin joulukarvevaalit

Tiistai 7.12. kello 10.00–14.00 Iiris, 3. kerroksen liikuntasali.

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset yhdistys eli HUN järjestää joulumyyjäiset. Tule tekemään jouluostoksia itselle tai joululahjaksi. Ohjaaja

Anita Palo mukana. Jos haluat tulla toimistolle ja jättää omia tavaroita, niin ilmoittaudu Anitalle tiistaihin 7.12. kello 9 mennessä.

Kuntopiirin ja ulkoilupäivien pikkujoulut ulkoillen

Torstai 9.12. kello 10–14 Suomen luontokeskus, Haltian kota, Nuuksiontie 84, Espoo. Kokoonnumme Haltian parkkipaikalla. Tulo ja lähtö samassa osoitteessa.

Ohjelmassa muun muassa joululenkkeilyä ja tonttuilua metsässä sekä kynttilöitä ja joulumusiikkia kodassa nuotion ääressä. Toimintapäivät tarjoaa glögiä, joulutorttuja ja muuta hyvää. Ota lämpimät vaatteet, istuinlusta ja tonttulakki mukaan. Voit ottaa myös omat eväät tai grillattavat mukaan ja/tai käydä ravintola Haltiassa. Tonttuina vetäjä Jaana Marttila ja ohjaaja Anita Palo. Ei yleistulkkauksia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle torstaihin 2.12. mennessä.

Toimintapäivien pikkujoulut

Lauantai 11.12. kello 11–16 Backbyn Kartano, Bodomintie 37, Espoo. Tulo ja lähtö samassa osoitteessa.

Tervetuloa viettämään Toimintapäivien viimeistä kertaa pidettävää pikkujoulua Backbyn Kartanossa. Ohjelmassa muun muassa ulkoilua, glögit ja pikkujoulubuffet. Ota lämpimät vaatteet mukaan. Joulubuffetin hinta noin 35 euroa. Jokainen maksaa itse paikan päällä. Lisätietoja myöhemmin. Ei yleistulkkauksia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoita erikoisruokavaliot, ja montako osallistujaa mukana tulee. Ilmoittaudu Anitalle keskiviikkoon 1.12. mennessä.

Helsingin aluetoimiston järjestämä Suomen Kuurosokeat ry:n 50-vuotisjuhla

Torstai 16.12. kello 10–16.30 Iiris, Helsingin aluetoimisto ja Valo-tila, 3. kerros.

Haluamme juhlia tänä vuonna puurojuhlan sijasta järjestön 50. juhlavuotta. Ohjelmassa muun muassa tutustuminen aluetoimistoon, juhlanäyttelyyn, juhla Valo-tilassa, kakkukahvit, seurustelua jne. Lounas omakustanteinen. Asiakkaille on lähetetty sähköpostitse kutsu juhlaohjelmiseen. Pyynnöstä ohjaaja Anita voi lähettää koko ohjelman. Valo-tilassa induktio. Ei yleistulkkauksia.

Ilmoittautumiset ja erikoisruokavaliot tiistaihin 30.11. mennessä Sanna Nuutiselle, puhelin 044 739 0191

tai sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai Anita Palolle.

Huomio! Rajoitettu paikkamäärä Valo-tilassa. Etusijalla pääkaupunkiseudun kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset asiakkaat sekä kutsuvieraat. Mikäli paikkoja on vielä jäljellä, on muilla mahdollisuus osallistua juhlaan. Juhlissa otetaan valokuvia ja ehkä videoita julkistavaksi järjestön viestintäkanavilla. Jos kuvaasi ei saa julkaista, ilmoita siitä Sannalle tai Anitalle ilmoittautumisen yhteydessä.

Joukossamme on tuoksuyliherkkiä ihmisiä. Ole ystävällinen ja huomioi heidät välttämällä voimakkaita hajusteita. Kiitos! Lämpimin terveisin Helsingin aluetoimiston työntekijät.

Muuta:

Perjantaista 17.12. alkaen Helsingin Toimintapäivät ja aluetoimisto hiljenevät. Ohjaaja Anita Palo keskittyy työhuoneen siivoukseen ja lähtee joulun viettoon. Ohjaajan joululomasta ja töihin paluusta ilmoitetaan asiakkaille myöhemmin. Tervetuloa mukaan toimintaan! Hyvää ja tsemppistä loppuvuotta!

Terveisin ohjaaja Anita Palo, anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit tai WhatsApp-viestit 040 8377 896, Facebook: Helsingin kuurosokeiden Toimintapäivät

Sekalaista

Tammikuun Tuntosarvi-lehti

Joulukuussa julkaistaan erikoisnumeron Toimintakalenteri 2022. Lähetä ilmoitukset tammikuun Tuntosarveen viimeistään keskiviikkona 8.12. Lehti ilmestyy vuonna 2022 viikolla 1.

Päivyri

– Sokeiden viikko 7.–14.11.

– Suomen Kuurosokeat ry:n syyskokous 20.11. (Historian muistelupäivä jäsenille 21.11.)

– Kansainvälinen vammaisten ihmisten päivä 3.12.

– Itsenäisyyspäivä 6.12.

– Suomen Kuurosokeat ry 50 vuotta 16.12.

– Maailman pistekirjoituspäivä 4.1. ■

Suomen Kuurosokeat ry:n historian kohokohtia. Taiteilija: Aarne Pirkola.

Ensimmäinen sarjakuvaruutu: 1987 järjestölehti Tuntosarvi ilmestyy ensimmäisen kerran.

Toinen sarjakuvaruutu: 1990-luvulla apuvälinetekniikka kehittyi ja palvelut uudistuvat esimerkiksi sisäkorvaistute ja folkki.

Kolmas sarjakuvaruutu: 2017 Ristontalo avautuu ja 2019 kirjasto uudistuu. ■

Suomen Kuurosokeat ry:n teesit aluevaaleihin 2022

Järjestöjen asiantuntijuus on huomioitava hyvinvointialueilla.

Järjestöt ovat aina lähellä asiakkaitaan ja tuntevat yksilölliset tarpeet.

Järjestöt mukaan rakentamaan
yhdenvertaista hyvinvointialuetta!

Yksilöllisiä kohtaamisia!
Suomen Kuurosokeat ry

www.kuurosokeat.fi

